

3. Sétából jövet

Túl Mátyásföld-alsón, túl a szeméttelen,
túl egy-két cseh filmbe illő jeleneten,
egymástól egyre távolabb azonban,
a poros úton, fénybuborék-halomban
rezgett az ősz.

Szoktam a gömbakácok egyensorfalát,
a rám húzott vigyori házibarát
papucskát, az én kerestem botrányt.
Más nem sült ki belőle, csak hogy a nap süt ránk
– ma legalább.

Míg finom rajzú szádból dőlt a szó,
a csipkedő inkább, mint a simogató,
végig az járt a fejemben,
hogy láthatok olyasmit a szemedben,
amit te nem...?

Balázsovics Mihály

HÁLAPÉNZ

az utókor általában kegyetlen
mindez nézőpont kérdése innen
onnan akár keresztbe s az idő
csak néha nagyító inkább cél-
kereszt-optikája szembogarába emeli
a mikró részleteket csiszolatlan üveg-
lencse ha akarod homályosabb
mint a lélekbúvárok kutatta
mélység a semmi mélysége ezért
kegyetlenebb az emlékezés a gyors
egyszerű halálnál mikor már
megsuhintottak az évek a fel-
habzsolt férfikor úgy nézel ki
mint amaz áldozati állat aki
némán-ordítva a taglót várja
egy elhagyott vágóhíd hússzínű
tégglákkal kirakott udvarán egyedül
és nincs aki megkegyelmezzon

és nincs aki kieresztené véredet
az iszamos kövezetre nincs senki
magad vagy elcsapott prédikátor
lesajnált-csakazértis didergő éjek
vacogó nappalok váltják egymást
s az állat szemében tarka-rétes-
-homálya foszlik a félelem nem
érti nem értheti hogy egész lénye
olyan mint egy életrekelt hála-
pénz amit elfelejtettek ott hagyni
senki asztalánál

Határ Győző

MÍG ÉLT, CIMBALMOZOTT; MÍG CIMBALMOZOTT – ÉLT

Széljegyzetek Rácz Aladár életéhez – művészetéhez

Két ellensége volt. Az egyikről csak hallott, a másikat naponta sinylette.

Az egyik. Violet Gordon Woodhouse (1872–1959). A századelő angol zenei világának *Lilitje*: noha nem ő a női főszereplő, váltig kerülgeti az Édenkertet, és minden szem rátapad. Félarisztokrata, dúsgazdag; testőrtiszten/milliomoson/művészen/irodalmáron alul nem áll szóba senkivel. Parányi természetű, de olyannyira tudatában van mágneses hatásának, hogy egyszerre négy művésszel/tudóssal él egy fedél alatt, bár udvarába éjszakai vendégnek azt hívja be, akit akar. Szeretőinek felvonultatása káprázatos: Wilfred Owen, Bertrand Russell, Stravinsky, Kipling, Shaw – talán még Gyagilev meg Picasso is. Selyembe-bársonyba öltözik, egzotikus ruhakölteményeit – orientális bugyogóit-turbánjait-tollékeit – maga tervezi. Annyi az ékszere, hogy barátnőinek nem győzi elajándékozni; csak attól az egytől nem válik meg: van egy akvárium-fülönfüggője, melynek parányi medencéjében gombostűfejnyi igazi aranyhalacska úszik. Noha művészetével bejárja a világot, jobban szereti, ha csupán a kiválasztottaknak játszhat palotaszalonokban – amilyen az övé is londoni palotájában. A Bloomsbury-körrel imádtatja magát, barátkozik Lady Diana Coopertól Virginia Woolfig mindenkivel, a két Sitwell fivér is odavan érte, Osbert úgy ír róla, ahogyan a megbűvölt kígyó írhatna a kígyóbűvölőről: Violet keze alatt „nem az a kisserű, ódon hangszer volt a klavicsembaló, aminek a XIX. század elhíresztelte: felduzzadt, megnőtt, és ami kicsendült belőle, maga volt az ifjúság zenei nagygyűttese”. Violet Gordon Woodhouse volt az első, akinek játékát fonográfhangereire vették, és aki csembalórepertoárját a barokk és a preklasszikusok remekeiből, Bach, Couperin és a két Scarlatti műveiből merítette.

S ez volt a lényeg – nem bizarre öltözködése, pazarlása, úti kalandjai, szerelmi szélei, amiről a világ alig-alig tudhatott valamit; hanem ez, amiről nagyon is tudott: